

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 176/06.06.17

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-3630 din 22.06. 2017
La nr. 176 din 06 iunie 2017

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului muncii (art.77 lit.e), art.78 alin.(1).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Ex. Oxana Vameș
Tel. (022) 257-375

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
№	1273
06	06
2017	17

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr.ELO17/4246 din 22.06.2017

la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului muncii (art.77 lit.e), art.78 alin.(1))

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este un deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”*

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, „*Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de*

decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.” Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al aceleiași legi prevede că „Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie.”

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect.

Suplimentar, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.8 lit.a) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, scopul proiectului este *„soluționarea parțială a problemelor invocate de părinții (în special mamele) copiilor bolnavi și celor cu dizabilități și anume: imposibilitatea desfășurării activității de muncă, datorită faptului ca acești copii au nevoie de supraveghere permanentă; veniturile mici, care nu permit părinților angajați să recurgă la serviciile bonelor sau infirmierelor; nedorința potențialelor bone sau infirmiere de a-și asuma îngrijirea unui copil grav bolnav sau cu dizabilități severe etc.”*

Analizând normele elaborate se constată că prin proiect se propune excluderea temeiului de suspendare a contractului individual de muncă prin acordul părților în caz de îngrijire a copilului cu dizabilități (art.77 lit.e) și stabilirea acestui temei în cazul suspendării contractului individual de muncă din inițiativa salariatului (art.78 alin.(1)). La fel, se propune majorare a perioadei de suspendare a contractului individual de muncă din inițiativa salariatului în caz de concediu pentru îngrijirea unui membru bolnav al familiei de la un an la doi ani (art.78 alin.(1) lit.b)).

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real care rezultă din textul proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele părinților care îngrijesc copii bolnavi sau copii cu dizabilități, precum și a persoanelor care îngrijesc de alți membri bolnavi ai familiei, de a beneficia de dreptul de a-și suspenda contractul individual de muncă, ceea ce este conform interesului public. În speță, persoanele vizate vor putea să-și mențină locul de muncă în cazul în care starea de boală a membrilor săi de familie necesită o perioadă îndelungată pentru îngrijire.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de „nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.”

Conform notei informative, „În practica implementării Legii cu privire la organizarea activității notarilor, cerințele excesiv de înalte pentru cvorum prevăzute de articolul 47, alineatele (7) și (8) au creat și creează impedimente serioase constituirii și funcționării organelor camerei notariale. Consiliul Camerei a fost format după convocarea a 3 ședințe a Adunării Generale, iar Președintele Camerei nu poate fi ales mai bine de 8 luni.”

Argumentele prezentate de autor în nota informativă sunt suficiente, pertinente și respectă rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative „textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări ce se referă la activitatea agenților publici și a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un deputat în Parlament în scopul soluționării parțiale a problemelor invocate de părinții (în special mamele) copiilor bolnavi și celor cu dizabilități și anume: imposibilitatea desfășurării activității de muncă, datorită faptului ca acești copii au nevoie de supraveghere permanentă, veniturile mici, care nu permit părinților angajați să recurgă la serviciile bonelor sau infirmierelor; nedorința potențialelor bone sau infirmiere de a-și asuma îngrijirea unui copil grav bolnav sau cu dizabilități severe etc.

Proiectul promovează interesele părinților care îngrijesc copii bolnavi sau copii cu dizabilități, precum și persoanelor care îngrijesc de alți membri bolnavi ai familiei, de a beneficia de dreptul de a-și suspenda contractul individual de muncă, ceea ce este conform interesului public. În speță, persoanele vizate vor putea să-și mențină locul de muncă în cazul în care starea de boală a membrilor săi de familie necesită o perioadă îndelungată pentru îngrijire.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparentă impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării.

22 iunie 2017

Experti ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Oxana Vameș, șef secție

